

tännössä toteutetuiksi. Kokous päätettiin laulamalla kansainvälinen työväenmarssi.

— **Lautritsalan sahan t. y:n nais-osaston** vuosikokous pidettiin 13 p. tammik. Kokous alettiin laulamalla pari virttä »punaisesta vitskirjasta». Ensinnäkin luki kirjuri Hinni Luukkonen kertomuksen osaston toiminnasta kuluneelta toimintavuodelta, jonka kokous hyväksyi. Rahastonhoitaja Jenny Thure esitti tilin, joka yksimielisesti hyväksyttiin ja annettiin johtokunnalle tilinvalvontaan. Tilintarkastajina olivat neiti E. Hyle ja hra K. Kankkunen, jotka valittiin edelleenkin mainittuun toimeen, sekä varalta M. Manninen ja M. Sievänen.

Neiti Hilja Luukkonen luki laatimansa kertomuksen huvitoimikunnan toiminnasta, joka myös kiitollisuudella hyväksyttiin. Sitten toimitettiin kahden puheenjohtajan vaalit ja rouva Ida Vägar tuli puheenjohtajaksi ja rva Hilma Manninen varalta. Johtokuntaan tuli seuraavat henkilöt: rva Jenny Thure rahastonhoitajaksi, Sandra Leinonen taloudenhoitajaksi, Martta Vilhunen kirjuriksi ja Fanny Paananen varalta sekä Anna Vilppunen, Miina Luukas ja Hilma Korhonen. Huvitoimikuntaan valittiin rouvat Adèle Tujula, Hinni Luukkonen, Eva Haikonen ja Miina Luukas sekä neidit Hilja Luukkonen, Aina Karttunen ja Anna Taivalainen.

Viimeksi valittiin rakennustoimikunta. Kokous lopetettiin työväenmarssilla.

Hinni Luukkonen

— **Viipurin T. y. kutojain ammattiosaston** vuosikokouksessa sunnuntaina 25 p. Tammikuuta luettiin viime vuoden toimintakertomus ja tilit. Johtokunnalle myönnettiin tilinvalvontaan.

Johtokuntaan tuli valituksi Maikki Reinikainen, Elsa Mahonen, Hilda Meskanen, Jenny Kilpiäinen, Anni Mantere, Alma Lainio, Maiju Reinikainen ja Hilda Huovilainen.

Huvitoimikuntaan rva Riutto, Aino Hukkanen, Miina Tielenen, Anni Mantere, Aini Hupponen, Maikki Reinikainen, Hilda Huovilainen ja Olga Solmo.

Johtokunta valitsi virkailijoiksi tulevalle toimintakaudelle puheenjohtajaksi Alma Lainion, varap. Jenny Kilpiäisen, kirjuriksi Maiju Reinikaisen ja sihteeriksi Maikki Reinikaisen. —y.

— **Helsingin Palvelijatyöyhdistyksen kokouksessa** t. k. 3 päivänä keskusteltiin Helsingin Emäntäliiton tekemän päätöksen johdosta, jossa emännät päättivät vaatia palkollislainsäädännön uudistusta siihen suuntaan, että on saatava vuosipalvelus takaisin kaupunkeihin joissa jo on kuukausisopimus ollut käytännössä. Vilkkua keskustelun jälkeen, jossa lausuttiin ankara vastalause emäntäliiton tekemälle päätökselle, päätettiin kutsua kokoon yleinen palvelijain kokous, jossa otetaan kysymys keskustelun alaiseksi. Kokouksen hommaaminen jätettiin johtokunnan huoleksi.

Laskiaissunnuntaina on yhdistyksellä koriiltama akitatsioni rahaston hyväksi. M. S.

— **Etelä-Pohjanmaan saloja ja aavoja vainioita kierrellessä** huomaa kaikkialla väestön keskuudessa että työväenliike on sängen uutta näillä seuduilla, ainoastaan muutamissa pitäjissä on t. y. siä ollut jo vuoden ajan vaikuttamassa, mutta näissä onkin samalla syntynyt yhtä aikaa useampia yhdistyksiä ja innostus asiaan on valtava. Omin neuvoin pannaan toimeen agitationia, tehdään hyökkäys- ja valloitusretkiä naapurikyliin ja pitäjiisiin. Seurauksena tästä on, että sosialismi leviää kulovalkean tavoin. Mutta eipä ole vastustajakaan unhottanut itseänsä ristissä käsin torkkumaan, vaan ahkeraan sitä kierretään ja sosialismiaatteen uutuutta ja kansan perehtymättömyyttä tähän aatteeseen, hyväksensä käyttäen maalataan sosialismia sellaiseksi peikoksi mikä on aina ollut tavallista vastustajain puolelta, siellä missä ei tämä aate ole pitempää aikaa ehtinyt vielä vaikuttaa. Mutta kun kuluu vielä vuosi tai pari niin työväenliike on näillä seuduilla voimakkaampi kun monella muulla paikkakunnalla, siihen on täällä edellytyksenä se että työväestö ei ole niin rutti köyhää kun monella muulla seudulla, ja tämä on taas johtunut kansan luonteesta, joka ei tyydy oikein kituvaan kurjaan taloudelliseen asemaan, vaan siellä jättää väestö »isänmaansa» ja matkustaa paremmille markkinoille pääasiallisesti Amerikkaan ja tämä juuri todistaa että he ymmärtävät vaatia jotain itselleen ja se merkitsee jotain sosialismin voittoon nähden. Ja samalla kun se ei ole niin perin köyhää tuo raataja joukko, voi se myös jotain uhrata ja kustantaa aatteensa eteen, joten tietämättömyys on pian pakeneva näiltä mailta.

E. W.

— **Inkeröisten T. y. naisosaston** vuosikokous pidettiin Vuorelassa v. k. 27 p:nä. Luettiin vuosikertomus ja tilit. Tuloja oli ollut 608: 25, ja menoja 456: 49, joten säästöä oli 156: 76. Johtokunnalle myönnettiin tilinvalvontaan. Puheenjohtajaksi valittiin I. Luukkonen, johtokuntaan tulivat H. Seppä, M. Sirola, M. Pehrman, M. Wilander, M. Toikka, A. Saren, A. Penttilä ja I. Manninen. Tilintarkastajaksi tulivat: M. Pauloff ja H. Lehtinen, varalle L. Spüring ja H. Tötter. Huvitoimikuntaan valittiin 10 henkilöä. Virkailijoiksi valitsi johtokunta varapuheenjohtajaksi M.

Pehrman'in, kirjuriksi M. Sirolan ja rahastonhoitajaksi A. Soren. Lopuksi vietettiin perhe-iltama.

— **Valkeakosken T. y. naisosaston** vuosikokous oli v. k:n 20 p:nä, jossa luettiin viime vuoden toimintakertomus ja myönnettiin tilinvalvontaan johtokunnalle ja rahastonhoitajalle.

Valittiin ensi vuoden johtokuntaan seuraavat:

Puheenjohtajaksi Hilma Rantanen, varalle Agda Lindberg, kirjuriksi Sigrid Koskinen, rahastonhoitajaksi Sigrid Suojanen. Muita jäseniä Emma Lauren, Tilda Salonen, Liina Polakka, Hilda Lehtinen, Aino Pälkkynen ja Ida Eskolin.

Tilintarkastajiksi Naema Helin ja Siina Gustafsson.

Huvitoimikuntaan Sigrid Koskinen, Ida Eskolin, Ida Hokka, Aina Soini, Naema Helin, Hilma Andersson ja Aino Pälkkynen.

Päätettiin myöskin luovuttaa osaston kassasta 20 mk. piiri-toimikunnalle käytettäväksi agitatsiooniin sillä huomautuksella, että jos mahdollista hankkia naispuhuja entisten lisäksi. H. R.

Helsingin emännät palkollislainsäädäntöä uusimassa!

Helsingin emäntäliiton viime kokouksessa keskusteltiin palvelijain ja emäntäin suhteesta toisiinsa, ja päätettiin toimia »palkollislainsäädännön» uudistamisen hyväksi niin, että saadaan vuosipalvelus takaisin kaupungeissa. Ruotsista oli löydetty vielä parempia päästökirjamalleja kuin suomalaiset emännät olivat osanneet laatia ja jotka päätettiin ottaa täällä käytäntöön. Myöskin päätettiin vaatia papintodistus palvelukseen mennessä palvelustodistuksen lisäksi palvelijalta.

Erinomaisen valaisevan kuvan antoi tämä kokousuutinen siitä, mihin suuntaan porvarispuolueiden vaaliohjelma tähtää. »Palkollislainsäädännön uudistus» on sekä suomettarelaisten että nuorsuomalaisten ohjelmassa, ja tämä uudistus, kuten emäntäliiton referaatista näkyy, menee vanhoilliseen suuntaan takaisin. Enempi puristuslakeja, ankarampi vaatimus palvelijoille lain puolelta. Ehkä jonkun ajan kuluu saamme nähdä uutisen, että on vaadittu kotikuri takaisin, ei ainoastaan ala-ikäisiin (joka oikeus emännillä nytkin on lain mukaan), vaan kaikkiin palkollisiin.

Millainen on Helsingin emäntäin kyhäämä päästötodistuskirja, kuinka yksityiskohtaisiin menevä, ymmärtää kait jokainen, kuin kuulee, että on kysymykset käytöksestä saatu venymään seuraavaan tapaan, joihin kaikkiin emännän on annettava vastaus:

Siveellisyys; Rehellisyys; Totuudellisuus; Luotettavuus; Halukkuus; Oppivaisuus; Siisteys; Ketteryys; Käytöstapa ja Luonne.

Miten näihin kaikkiin kysymyksiin vastataan on hauska nähdä, koska todistukset tulee aivan sen mukaisia, millä mielellä emäntä sattuu olemaan palvelijan muuttaessa. Eräissä todistuksessa oli vastattu: Käytöstapa »epäkohtelias», Luonne »pilvinen». Palvelijalla ei ole oikeutta edes kysyä, minkä vuoksi edellinen palvelija muutti, sillä se leimataan epäkohteliaisuudeksi. Emännillä taas on oikeus vaatia palvelijalta tieto jokaisesta päivästä. Ja jos ei ole näyttää todistusta joka ainoalta vuodelta, mitä on elänyt, leimataan hän — huonoksi ihmiseksi.

Palvelijain ammattiosastot! Ottakaapa heti osastoissanne keskusteltavaksi emäntäin puolelta tehty ehdotus vuosipalveluksen pysyttämiseksi siellä missä se on ja sen takaisin ottamisesta siellä missä jo on kuukausisopimus ollut käytännössä. Ottakaa porvarispuolueiden ohjelmat esiin ja keskustelkaa jos hyväksytte yllämainittuun suuntaan menevän palkollislainsäädännön »uudistuksen», josta porvarien selityksen mukaan koituu palvelevalle luokalle suuria etuja. Keskustelkaa, jos palvelijat katsovat sitä edukseen, että laki

pakottaa olemaan vuoden sellaisessakin paikassa, jossa saa tehdä pyöreitä työpäiviä, ja ostaa itselleen ruokaa, koska talosta ei anneta, tai missä tyttö saa henkensä kaupalla taistella siveellisyytensä puolesta joka ainoa yö talon herrojen kanssa!

Toimeen palkolliset! Porvarispuolueet agiteeraavat palkollisia äänestäjiksi itselleen. Avatkaa heidän silmänsä näkemään, mihin suuntaan porvariston palkollisluokan parannuspuuhat käy.

Miina S.

Kirjallisuutta.

— **Sosialismi ja uudenajan tiede** kirj. Enrico Ferri, suomentanut Yrjö Sirola on ilmestynyt, kolmas painos M. W. Wuolukan kustannuksella Tampereella. Kirja sisältää luvut Enrico Ferri; I Wirchow ja Häckel darvinismin valtiollisesta merkityksestä; II Ihmisten erilaisuus; III Olemassaolon taistelu ja sen uhrit; IV Parhaiden varustetut yksilöt jäävät eloon toisten jälkeen; V Sosialismi ja uskonto; VI Yksilö ja laji; VII Olemassaolon taistelu ja luokkataistelu; VIII Taloustiede ja sosialismi kehitysopin valossa; IX Näennäisen taantumuksen laki ja yhteisomaisuus; X Yhteiskunnallinen kehitys ja yksilöllinen vapaus; XI Kehitys, vallankumous ja mullistus. Sosialismi ja anarkismi; XII Sosiologian kuollut kohta; XIII Marx sovelluttaa Spencerin ja Darwinin opit; — Vanhoilliset ja sosialistit; — Sanaselityksiä.

Tämä sisältörikas kirja, jonka sivuluku on 120 ja joka näihin asti on maksanut 1 mk. 50 p. ja 1 mk. saadaan nyt 75 p. hinnasta kappale. Siksiäpä toivomme, että jokainen puolueemme jäsen hankkii kirjastoonsa tämän aatettamme ja uusimpia tieteen tuloksia käsittelevän teoksen.

Ulkomaalta.

— **Yhdistys naisten valtiollisten oikeuksien** hyväksi Ruotsissa piti vuosikokouksensa 8 ja 9 p. tammikuuta Karlstadissa. Ilmoitettiin olevan 74 haaraosastoa. Joukkoanomukseen naisten äänioikeudesta oli yhtynyt 136,000 naista. Kokous päätti lähettää m. m. kirjelmän Sos. demokraattisten naisten kongressille, että asiaa ajettaisiin yhdessä. Kuinka viimeksimainitut ovat asian ratkaisseet, saamme pian nähdä. Kirjelmässä puhutaan kauniita sanoja »sovinnoisesta yhteistyöstä». Tuo pettävä loru kyllä tunnetaan.

— **Saksalainen poliisivoima** tunkeutuu vaalikokouksiin, missä naisia on saapuvilla ja vaatii hajaantumaa. Poliisinerot näin vaan agiteeraavat hyväksemme, lausuu Gleichheit.

Niitä näitä.

— **Herätystä kaipaavat.** Valkeakoskella ovat naiset, varsinkin tehtaalla, olleet hyvin uhrantuvaisia viime aikoina. Niinpä viime Heikinpäiväksi kokosivat rahoja joilla ostivat kultaisen kantasmuksen tehtaalla pomolle, joka itse asiassa on kiivas suomentarelainen, siis työväen parannusvaatimusten vastustaja. Kun näiltä samoilta naisilta käytiin pyytämässä joku ropo Laukon hädettyjen torpparien hyväksi — ei heiltä penniäkään liennyt. Täytyy tästä päättää, että nuo Valkeakosken naiset ovat syvässä orjuuden unessa.

— **Torpantöllin tyttö** ja »akutaattori» kuten Aamulehti Sandra Reinholdssonia sätii ei kelpaa muka raatajanaisia edustamaan, vaan kelpaisi siihen kyllä lehden mielestä vapaaherrat ja pankkitirehtyörit. Kovin on kiusallista lehden neropatteille, että ei enää jaksa porvarillinen yhteiskunnan ihailema Mammon jumalan enkeli Kerubiini välkkyvällä miekallaan estää torpantytöjä valistumasta. Ne vain itse hankkivat tiedon aseita ja nyt

ovat vapaaherrojen tiellä eduskuntaan mennessä. Saapi siis päättää, että nyt se ehdokastemme sättiminen alkaa.

— **Kas tällä tavalla** ne meidän naisjärjestön naispapat paukuttaa. Erästäkin kerrotaan: »Ei siinä nukuttu, silmät kiintyneinä puhujaan, suu puoliksi auki näyttivät kuulijat imevän joka sanan puhujan huulilta. Ollappa sellaisia puhujia kirkkojemme pöntöissä, niin ei olisi elämä näin kurjaa, mutta Paavali erehtyi surkeasti, kun sanoi: nainen vaietkoon seurakunnassa».

Kummakos jos papit kautta maan ovat meistä kauhuissaan, sillä kohta me niiltä kuulijat viemme.

Kaikenlaista.

(Erästä runosta.)

Nyt on miesten valta mennyt
naiset lait laativat.
Konjakit ja olutkullan
miehiltä pois vaativat.

Naiset pauhaa politiikkaa.
Miehet lullaa lapsia.
Vesikuppi vierellänään.
— Siitä ottaa »napsia».

— **Työläisnaisen tilaajille** huomattavaa. Tilauksia voi tehdä vielä vuoden alusta, sillä painos otettiin suurempi kuin tilaajamäärä oli. Kiirehtikää hankkimaan lisää tilauksia. Jokainen tilaaja pitääköön kunniaasanaan hankkia vähintään 5 uutta tilaajaa joka on helppo tehtävä. Tilauksia otetaan vastaan jokaisessa postitoimistossa, puoluelehtien konttoreissa sekä lukuisilla asiamiehillä. Suoraan toimitukselta tilattaessa on yksinkertaisin keino rahojen lähettämiseen »Postiosoite» johon sopii myöskin lyhyt tiedonanto.

Työläisnaisen konttori.

Työläisnaisen tilauksia ottaa vastaan Anton Hakala Kangasalan kirkonkylässä.

Sisälyys: Kaatuivat ontouteensa. — Ompelijattaret. — »Työmies on palkkansa ansainut». Entäs nainen? I. — Sosialidemokratinen naisliitto. — Yleisiä uutisia. — Mietelmä. — Puoluerientoja ja naistemme toiminnasta. — Helsingin emännät palkollislainsäädäntöä uusimassa! — Kirjallisuutta. — Ulkomaalta. — Niitä näitä. — Kaikenlaista. — Ilmoituksia.

TILATKAA AINOASTAAN

TYÖVÄEN SANOMALEHTIÄ:

TYÖMIES, Suomen Sos.-dem. puolueen pää-äänenkannattaja, ilmestyy Helsingissä 6 kertaa viikossa, 8 sivuisena. Tilaushinta koko vuodelta 10 mk.

ARBETAREN, ruotsinkielinen, ilmestyy Helsingissä 3 kert. viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 5 mk.

TYÖLÄISNAISEN, ilmestyy Helsingissä 1 kerta viikossa. Hinta koko vuodelta 4 mk.

SOSIALISTINEN AIKAKAUSLEHTI, ilmestyy Helsingissä 1 kerta kuukaudessa. Hinta koko vuodelta 4 mk.

KURIKKA, työväen pilalehti, ilmestyy Helsingissä 2 kertaa kuussa. Hinta koko vuodelta 4 mk.

KANSAN LEHTI, ilmestyy Tampereella 6- ja 3-päiväisenä painoksena. Tilaushinta edellisestä 10 mk., jälkimäisestä 5 mk. koko vuodelta.

SOSIALISTI, ilmestyy Turussa 6- ja 3-päiväisenä painoksena. Tilaushinta edellisestä koko vuodelta 10 mk., jälkimäisestä koko vuodelta 4 mk.

TYÖ, ilmestyy Viipurissa 6 ja 2 kertaa viikossa. Tilaushinta 6-päiv. pain. koko vuodelta 9 mk., 2-päiv. koko v. 3: 50.

KANSAN TAHTO, ilmestyy Oulussa 6 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 6 mk.

VAPAA SANA, ilmestyy Vaasassa 3 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 5 mk.

SAVON TYÖMIES, ilmestyy Kuopiossa 3 kertaa viikossa. Tilaushinta 4 mk.

RAJAJAHTI, ilmestyy Sortavalassa 3 kert. viikossa. Tilaushinta koko v. 5 mk.

SOSIALIDEMOKRAATTI, ilmestyy Porissa 3 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 4: 50 p.

ETENPÄIN, ilmestyy Kotkassa 3 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 4 mk.

SORRETUN VOIMA, ilmestyy Jyväskylässä 3 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 4 mk.

HÄMEEN VOIMA, ilmestyy Hämeenlinnassa 3 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 4 mk.

YHDENVERTAISUUS, ilmestyy Forssassa 3 kert. viikossa. Tilaushinta koko v. 4 mk.

VAPAAUS, ilmestyy Mikkelissä 3 kert. viikossa. Tilaushinta koko v. 4 mk.

ITÄ-HÄMEEN RAIVAUSA, ilmestyy Lahdessa 2 kertaa viikossa. Tilaushinta koko vuodelta 3 mk.

TYÖLÄINEN, ilmestyy Porvoossa 2 kert. viikossa. Tilaushinta koko v. 3 mk.